

Barn- och utbildningsnämnden

Kallelse

Nämnd	Barn- och utbildningsnämnden
Datum och tid	2023-06-29, klockan 08.30
Plats	Kommunkontoret, sammanträdesrum Gräsö (SR1)
Sekreterare	Per-Åke Berg
Ordförande	Christina Williamsson Liw (M)

Ärendelista

1. Val av justerare	2
2. Fastställande av föredragningslista	2
3. Barnomsorgskö och prognos 2023 <i>Föredragande: Eva Andersson</i>	3
4. Årsbudget 2023: Budgetuppföljning per maj <i>Föredragande: Josefine Myhrberg</i>	4
5. Redovisning av kränkingsanmälningar 2023	5
6. Redovisning av närvaron inom grundskolan och gymnasieskolan	6
7. Svetsutbildning inom ramen för yrkesvux	8
8. Arbetsmiljöredovisning 2023	9
9. Kostnadseffektiv modersmålsundervisning och studiehandledning	10
10. Övervakningskameror inomhus på skolor i Östhammars kommun	11
11. Information från förvaltningen	12
12. Redovisning av delegationsbeslut	13
13. Anmälningssärenden	14
14. Kurs- och konferensinbjudningar	15

Barn- och utbildningsnämnden

1. Val av justerare

2. Fastställande av föredragningslista

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 08.35

Dnr BUN-2023-052

3. Barnomsorgskö och prognos 2023

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Aktuell barnomsorgskö och prognos för 2023 redovisas.

Beslutsunderlag

- Statistik avseende barnomsorgskö och prognos.

Ärendets behandling

Barnomsorgskö och prognos redovisas två gånger per år.

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 09.00

Dnr BUN-2021-106

4. Årsbudget 2023: Budgetuppföljning per maj

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Under 2021 har Östhammars kommun börjat arbeta utifrån ett nytt styrdokument för budgetuppföljning vad gäller drift- och investeringsbudget. I styrdokumentet beskrivs att det sex gånger per år ska ske en rapportering till kommunstyrelse/nämnd. Per april (tertiarapport), augusti (delårsbokslut) och december (helårsbokslut) görs en större skriftlig rapportering. Per februari, juni och oktober görs en enklare rapportering.

I den skriftliga rapporten ska det ingå en prognos om måluppfyllelse för de satta verksamhetsmålen och budgetföljsamhet.

Barn- och utbildningsnämnden vill ha en ekonomisk uppföljning vid varje sammanträde.

Beslutsunderlag

- Budgetuppföljning för driftbudget respektive investeringsbudget för perioden.

Ärendets behandling

Budgeten följs kontinuerligt av barn- och utbildningsnämnden.

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 10.00

Dnr BUN-2023-011

5. Redovisning av kränkingsanmälningar 2023

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Enligt Skollagen ska en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. I Östhammars kommun görs anmälan och utredning i ett digitalt system.

Barn- och utbildningsnämnden beslutade 2023-02-16 att redovisning av kränkingsanmälningar ska göras fyra gånger per år.

Beslutsunderlag

- Muntlig redovisning av ärendet.

Ärendets behandling

Redovisas fyra gånger per år.

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 10.30

Dnr BUN-2023-060

6. Redovisning av närvaron inom grundskolan och gymnasieskolan

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen

Ärendebeskrivning

Problematiskskolfrånvaro är en komplex fråga och kan bero på pedagogiska, sociala och/eller psykologiska faktorer. Skolfrånvaro börjar oftast med ströfrånvaro enligt forskning och beprövad erfarenhet. Riskerna med ströfrånvaro är väl undersökta och dokumenterade. En riskfaktor för elever med upprepad ströfrånvaro är att de senare löper ökad risk för hög frånvaro och framtida utanförskap.

Varje skola i Östhammars kommun ska arbeta med att främja skolnärvaron. För grundskolan har över 20 % frånvaro senaste 30 dagarna valts som ett gränsvärde för att uppmärksamma skolnärvaron för vårdnadshavare. Om frånvaron inte kan förklaras av tillfällig sjukdom eller ledighet ska ärendet uppmärksammas i skolornas elevhälsoteam, även om frånvaro både kan och ska uppmärksammas tidigare. Om skolnärvaron efter insatser och dialog med vårdnadshavare är fortsatt hög ska rektor se till att en utredning om skolfrånvaro inleds.

För gymnasiet innefattar elever med långvarig skolfrånvaro både elever som under en längre period har haft en omfattande ströfrånvaro och elever som under en sammanhängande lång tid inte kommit till skolan alls. Elevernas närvaro följs löpande upp av mentor och vid större frånvaro tas ärendet upp i elevhälsoteamet och utreds. Vidare ska gymnasiet rapportera in ogiltig frånvaro (efter utredning) som överstiger 4 timmar per månad till CSN (Centrala studiestödsnämnden). CSN beslutar sedan om studiebidraget ska dras in. När studiebidraget stoppas kan även bidrag från andra myndigheter stoppas, till exempel familjens bostadsbidrag och flerbarnstillägg från Försäkringskassan.

För att följa upp arbetet med att främja skolnärvaro har kommunfullmäktige beslutat om ett särskilt nämndmål om att den totala närvaron inom grundskolan och gymnasieskolan ska öka. Förvaltningen redovisar hur arbetet fortskrider tillsammans med närvarostatistik inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet i tertiärrapporterna vid fyra tillfällen per år.

Närvaron under läsåret 2022/2023

Den totala närvaron i grundskolan var utifrån rullande 12-månadersdata på 88%. Ekeby skola sticker ut med högst närvaro på 92%. Lägst närvaro finns på Vallonskolan och Frösåkersskolan med 86% under mätperioden. Den tydligaste avvikelsen syns under december då den totala närvaron på alla skolor ligger på 81%, vilket är väsentligt lägre än övriga månader. Vidare har skolorna, den 1 juni, 64 stycken aktiva och pågående utredningar

Barn- och utbildningsnämnden

kopplat till elever med hög skolfrånvaro där skolorna arbetar med åtgärder och handlingsplaner. Motsvarande siffra var 47 i november. Sedan föregående mätperiod är det 22 utredningar som tillkommit och 5 som avslutats. Högst antal utredningar finns på högstadieskolorna (mellan 11-12) medan övriga skolor har mellan 0-5 stycken. Vidare finns det i dagsläget inget ärende som är aktuellt för ett eventuellt föreläggande gällande vårdnadshavarnas skyldighet att se till att barnet fullgör sin skolplikt.

Den totala närvaron på gymnasiet var utifrån rullande 12-månadersdata (2022-06-01 till 2023-05-31) på 84,5 %. För de nationella programmen var samma period den totala närvaron på 85,6 % där yrkesprogrammen hade 83,5 % närvaro och de högskoleförberedande programmen hade 87,0 % närvaro. Motsvarande närvaro på IM-programmen IMS och IMA var samma period 73,8 %.

Dnr BUN-2023-058

7. Svetsutbildning inom ramen för yrkesvux

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden ger sektor bildning i uppdrag att utreda förutsättningarna för att kunna erbjuda svetsutbildning inom vuxenutbildningen samt att göra nödvändiga förberedelser om beslut fattas om att organisera svetsutbildning.

Ärendebeskrivning

Lokala företag har skickat förfrågan om att vuxenutbildningen ska starta en svetsutbildning då behovet av utbildade svetsare är stort i dagsläget, dels beroende på pensionsavgångar och dels en ökad efterfrågan i kombination av få utbildade. Behovet förväntas öka ytterligare i takt med den kommande industriella tillväxten i Norduppland. Utöver befintligt etablerade industriella verksamheter planeras det för flera större etableringar under 2020-talet. Svetsare är ett bristyrke såväl lokalt som nationellt. Efterfrågan och behovet av utbildade svetsare är stort i Sverige. Enlig Arbetsförmedlingen är framtidsutsikterna att få jobb mycket goda. Med en svetsutbildning inom ramen för vuxenutbildningen möter kommunen branschens efterfrågan och behov av kvalificerade och duktiga medarbetare och tar hänsyn till att dimensioneringen och utbudet inom vuxenutbildningen ska anpassas till arbetslivets behov av kompetens. Utbildningen ska utformas i nära samverkan med lokala företag som även kommer att ta emot elever på arbetsplatsförlagt lärande (apl).

Utbildningen startar under förutsättning att vuxenutbildningen lyckas rekrytera en lärare samt att det är tillräckligt många sökanden. Campus Öst har ändamålsenliga utbildningslokaler med plats för åtta deltagare.

Utbildningen är tänkt att finansieras inom ramen för vuxenutbildningens budget och statsbidrag för yrkesvux.

Beslutsunderlag

- Muntlig information.

Beslutet skickas till

Chef sektor Bildning, Christina Stenhammar
Verksamhetschef, Zara Järvström

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2023-009

8. Arbetsmiljöredovisning 2023

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Information om aktuella arbetsmiljöfrågor.

Beslutsunderlag

- Muntlig information.

Ärendets behandling

Redovisas kontinuerligt.

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2023-061

9. Kostnadseffektiv modersmålsundervisning och studiehandledning

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden har begärt en genomlysning av sektor Bildning om hur modersmålsenheten kan kostnadseffektivisera sin verksamhet. Sektor Bildning identifierar i genomlysningen fyra förslag till kostnadseffektivisering.

Beslutsunderlag

- Redovisning av genomlysning; Kostnadseffektiv modersmålsundervisning och studiehandledning.

Beslutet skickas till

Chef sektor Bildning, Christina Stenhammar

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2023-062

10. Övervakningskameror inomhus på skolor i Östhammars kommun

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen att fatta beslut om att skolor i Östhammars kommun ska ha möjlighet att installera övervakningskameror inomhus på skolor där särskilda skäl föreligger.

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun har tidigare inte använt sig av övervakningskameror på skolor eller förskolor. En skola måste ha ett berättigat intresse för att få kameraövervaka. Det kan till exempel vara för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet på en brottsutsatt plats. Det måste finnas ett reellt problem på platsen och man kan inte sätta upp kameraövervakning i förebyggande syfte.

Beslutsunderlag

- Utredningsunderlag avseende möjligheten för övervakningskameror inomhus på skolor i Östhammars kommun.
- Barnkonsekvensanalys.

Beslutet skickas till

Chef sektor Bildning, Christina Stenhammar
Kommunstyrelsen

Barn- och utbildningsnämnden

11. Information från förvaltningen

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av information från förvaltningen.

Barn- och utbildningsnämnden

12. Redovisning av delegationsbeslut

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

När barn- och utbildningsnämnden delegerat sin beslutanderätt träder delegaten helt in i nämndens ställe. Beslut som fattas enligt delegationsordning är juridiskt sett barn- och utbildningsnämndens beslut och kan överklagas på samma sätt som nämndens beslut. Alla beslut som fattas med stöd av delegering ska anmälas till barn- och utbildningsnämnden.

Följande förteckningar över delegationsbeslut i verksamhetsfrågor redovisas:

2023-05-30	Sektorchef Christina Stenhammar (Ansökan statsbidrag)
2023-05-31	Särskolestrateg Anne Lee Larsson (Mottagande i grundsärskolan)
2023-06-20	Rektor Niina Johansson (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2023-06-20	Rektor Johan Köhler (Edskolan) (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2023-06-20	Rektor Johan Köhler (Kristinelundskolan) (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2023-06-20	Rektor Helena Åsberg (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2023-06-20	Rektor Anna-Karin Sehlstedt Stål (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2023-06-20	Rektor Anna Grandin (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)

Barn- och utbildningsnämnden

13. Anmälningsärenden

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av beslut som tagits av andra myndigheter samt annan viktig information som berör barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområde.

- 1) Dnr BUN-2022-80:6
Beslut från Skolinspektionen 2023-06-16 efter tillsyn av Vallonskolan i Östhammars kommun.

- 2) Dnr BUN-2022-88:3
Beslut från Skolinspektionen 2023-06-19 efter tematisk kvalitetsgranskning av grundskolors arbete för en inkluderande utbildning vid Österbyskolan i Östhammars kommun.

- 3) Dnr Ks-2023-458
Utdrag ur protokoll fört vid kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde 2023-05-23 avseende översyn av styrande dokument: livsmedelspolicy samt tillväxtstrategi.

Barn- och utbildningsnämnden

14. Kurs- och konferensinbjudningar

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av aktuella kurs- och konferensinbjudningar.

Hösten 2023
Östhammarsområdet

2023-05-31

Födelseår	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Ålder	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år	
Antal födda Östhammar	54	64	45	50	56	7	
Antal födda Snesslinge	7	7	5	6	8	0	
Antal födda Långalma	4	6	8	4	3	4	
Antal födda Hargshamn	4	5	2	2	3	1	
Antal födda Vamsta	0	2	2	0	1	0	
Antal födda per år	69	84	62	62	71	12	348

Logården	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år	
Grodan	8	4	6	0	0	0	18
Grottan	7	7	2	2	0	0	18
Hyddan	7	4	5	2	0	0	18
Kojan	0	0	0	5	5	0	10
Lyan	5	4	4	3	0	0	16
Antal placerade:	27	19	17	12	5	0	80

85

Tomtberga	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år	
Alven	0	0	0	1	10	0	11
Tomten	3	6	3	5	0	0	17
Trollet	0	0	0	0	0	0	0
Vätten	5	6	3	3	0	0	17
Antal placerade:	8	12	6	9	10	0	45

68

Marieberg	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år	
Korallen	3	7	4	3	1	0	18
Linnean	4	8	1	3	1	0	17
Lunden	3	8	4	0	3	0	18
Saffran	4	3	4	3	3	0	17
Antal placerade:	14	26	13	9	8	0	70

68

Fröet	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år	
Grodden	4	4	4	5	0	0	17
Humlan	2	1	8	1	4	0	16
Knoppen	4	5	3	3	2	0	17
Solen	5	5	4	3	0	0	17
Vattnet	3	2	3	6	2	0	16
Vinden	5	5	2	3	2	0	17
Antal placerade:	23	22	24	21	10	0	100

102

Ped omsorg, Enskilda	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år	
Sjöstjärnorna	3	2	1	3	1	0	10
Myrasgård	0	1	2	2	0	0	5
Antal placerade:	3	3	3	5	1	0	15

24

6

Antal barn placerade	75	82	63	56	34	0	310
Placering i procent	109%	98%	102%	90%	48%	0%	89%

Behovsanmälan

Kö t.o.m 31 januari	0	0	0	1	12	0	13
Kö t.o.m 31 mars	0	0	0	0	1	0	1
Kö t.o.m 31 maj	0	0	0	0	3	0	3

Hösten 2023

2023-05-31

Alundaområdet

Födelseår	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Ålder	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år	
Antal födda Alunda	54	61	42	49	52	15	
Antal födda Ekeby	10	7	4	6	2	1	
Antal födda per år	64	68	46	55	54	16	287

Furustugan

	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år	
Björken	2	5	3	3	0	0	13
Eken	2	4	2	4	0	0	12
Linden	5	4	3	2	1	0	15
Lönnen	6	3	2	3	1	0	15
Plantan	4	2	2	5	0	0	13
Tallen	2	3	3	5	2	0	15
Extra avd. Granen	6	5	3	2	2	0	18
Antal placerade:	27	26	18	24	6	0	101 126

Alma

	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år	
Blåbär	0	6	2	5	2	0	15
Hjorton	0	8	1	3	3	0	15
Krusbär	0	5	6	3	3	0	17
Lingon	0	8	6	3	1	0	18
Nypon	0	6	3	5	3	0	17
Extra avd. Björnbär 1 avd	20	0	0	0	0	0	20
Antal placerade:	20	33	18	19	12	0	102 102

Ekeby

	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år	
Grottan	0	2	4	4	1	0	11
Källan	10	3	0	0	0	0	13
Antal placerade:	10	5	4	4	1	0	24 34

Pedagogisk omsorg Kommunal

Alunda	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år	
Familjedaghem 1 GKS	1	0	1	1	1	0	4
Familjedaghem 3 MS	2	3	0	1	0	0	6
Antal placerade:	3	3	1	2	1	0	10 10

Ped omsorg Enskilda:

Tomtebobarnen	9	6	5	6	6	0	32	41
Antal barn placerade	69	73	46	55	26	0	269	
Placering i procent	108%	107%	100%	100%	48%		94%	

Kö t.o.m 31 januari	0	0	0	1	10	0	11
Kö t.o.m 31 mars	0	0	0	0	5	0	5
Kö t.o.m 31 maj	0	0	0	0	0	0	0

Hösten 2023
Hela kommunen

2023-05-31

Födelseår	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Ålder	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år	
Antal födda per år	238	238	202	211	197	53	1086

Sammanställning
 placeringar:

Placeringar förskola	195	198	163	147	82	0	785
Placeringar ped omsorg Ko	3	3	1	2	1	0	10
Placeringar ped omsorg en	28	19	24	29	11	0	111
Totalt placerade:	226	220	188	178	94	0	906

Placering % förskola	82%	83%	80%	69%	42%		72%
Placering % ped omsorg Ko	1%	1%	1%	1%	1%		1%
Placering % ped omsorg en	12%	8%	12%	14%	6%		10%
							83%

Kö t.o.m 31 januari	0	0	0	6	30	1	37
Kö t.o.m 31 mars	0	0	0	2	11	2	15
Kö t.o.m 31 maj	0	0	0	0	3	2	5

Period 2023-05

OMRÅDE 6*

FUNKT #602*

FUNKT	ENHET	Årsbudget	Periodbudget	Periodutfall	Periodresultat	Periodres %	Årsprognos	Progn Avvik	Årsprogn %
600 BILDNING, STAB	6000 BILDNING, STAB	-4 075,4	-1 742,0	-3 005,6	1 263,6	172,5	-4 075,0	-0,4	0,0
	6001 BoU-kontor	7 150,3	2 856,9	3 248,6	-391,7	113,7	7 150,0	0,3	0,0
	6002 BUN	1 588,0	661,7	569,0	92,7	86,0	1 588,0	0,0	0,0
	6003 Skolledningen	369,0	153,8	18,8	134,9	12,3	369,0	0,0	0,0
	6005 Köp/försäljning platser	69 550,0	28 979,2	30 452,4	-1 473,2	105,1	69 550,0	0,0	0,0
	6006 Fastighetskostnader	113 567,0	47 319,6	45 597,5	1 722,1	96,4	113 567,0	0,0	0,0
	6007 Skolmåltider	0,0	0,0	-3,3	3,3	0,0	0,0	0,0	0,0
	6008 Skolskjuts/ inackordering	32 445,0	13 518,8	11 862,3	1 656,4	87,7	32 445,0	0,0	0,0
	6009 Kapitalkostn o investeringar	6 469,0	2 695,4	2 080,5	614,9	77,2	6 469,0	0,0	0,0
	6011 BO övergripande, Övrigt	13 591,0	5 662,9	2 218,5	3 444,4	39,2	7 792,0	5 799,0	42,7
Summa 600		240 653,9	100 106,1	93 038,8	7 067,3	92,9	234 855,0	5 798,9	2,4
601 GYMNASIET OCH VUXENUTBILDNING CENT	6010 GY.SKOLA, VUX.UTB OCH AME	3 568,7	1 460,4	1 391,7	68,8	95,3	3 569,0	-0,3	0,0
	6701 BRUKSGYMNASIET	39 343,2	16 109,0	15 878,3	230,7	98,6	39 343,6	-0,4	0,0
	6702 MODERSMÅLSENHE	4 172,1	1 708,7	1 805,0	-96,3	105,6	4 172,0	0,1	0,0
	6801 KOMMUNENS AKTIVITETSANSVAF	721,9	297,4	195,7	101,7	65,8	722,0	-0,1	0,0
	6901 VUXENUTBILDNING	12 757,6	5 161,3	7 315,7	-2 154,4	141,7	12 757,6	0,0	0,0
Summa 601		60 563,6	24 736,8	26 586,3	-1 849,4	107,5	60 564,2	-0,6	0,0
603 GRUNDSKOLA	6020 GRUNDSKOLA CENTRALT	13 488,6	5 519,9	5 374,0	145,9	97,4	13 489,0	-0,4	0,0
	6201 EDS FRITIDS	4 909,2	2 011,9	2 119,5	-107,6	105,3	4 509,0	400,2	8,2
	6202 KRISTINELUNDS FRITIDS	2 257,6	975,4	1 135,0	-159,6	116,4	2 358,0	-100,4	-4,4
	6204 ÖREGRUNDS FRITIDS	2 192,4	919,2	961,0	-41,8	104,6	2 192,0	0,4	0,0

FUNKT	ENHET	Årsbudget	Periodbudget	Periodutfall	Periodresultat	Periodres %	Årsprognos	Progn Avvik	Årsprogn %
	6207 VRETA FRITIDS	3 517,5	1 432,5	1 444,7	-12,2	100,9	3 518,0	-0,5	0,0
	6208 OLAND FRITIDS	4 344,7	1 833,5	1 558,4	275,0	85,0	4 345,0	-0,3	0,0
	6209 EKEBY FRITIDS	972,3	396,0	362,7	33,3	91,6	972,0	0,3	0,0
	6210 ÖSTERBYBRUK FRITIDS	3 583,1	1 505,4	1 307,3	198,0	86,8	3 583,0	0,1	0,0
	6290 FRITIDSKLUBB GIMO	187,5	76,6	72,7	3,8	95,0	187,0	0,5	0,3
	6291 FRITIDSKLUBB ÖSTHAMMAR	550,6	223,2	327,6	-104,4	146,8	851,0	-300,4	-54,6
	6301 FRÖSAKERSSKOLAN	36 616,2	15 019,4	13 478,8	1 540,6	89,7	36 616,5	-0,3	0,0
	6302 EDSSKOLAN	12 211,3	5 071,5	5 148,1	-76,6	101,5	13 611,0	-1 399,7	-11,5
	6303 KRISTINELUNDSSKC	4 468,0	1 821,6	1 985,5	-163,9	109,0	5 468,0	-1 000,0	-22,4
	6305 ÖREGRUNDS SKOLA	9 857,0	4 098,3	3 803,7	294,6	92,8	9 857,0	0,0	0,0
	6307 VALLONSKOLAN	18 641,8	7 703,4	6 772,8	930,7	87,9	18 842,0	-200,2	-1,1
	6308 VRETASKOLAN	11 591,5	4 798,3	4 650,9	147,4	96,9	11 691,0	-99,5	-0,9
	6310 OLANDSSKOLAN	36 013,4	15 180,7	14 098,3	1 082,4	92,9	36 413,0	-399,6	-1,1
	6311 EKEBY SKOLA	1 675,9	749,7	679,9	69,8	90,7	1 676,0	-0,1	0,0
	6312 ÖSTERBYSKOLAN	26 139,6	11 240,6	9 957,2	1 283,5	88,6	26 840,0	-700,4	-2,7
	6401 ANPASSAD GRUNDSKOLA	7 699,8	3 317,5	3 562,3	-244,9	107,4	8 200,0	-500,2	-6,5
	6402 11:ANS FRITIDS	0,4	-3,3	173,3	-176,6	-5 187,3	0,0	0,4	100,0
Summa 603		200 918,2	83 891,2	78 973,8	4 917,4	94,1	205 218,5	-4 300,3	-2,1
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6030 FÖRSKOLA OCH PED.OMSORG CENTR	7 984,6	3 264,7	3 434,0	-169,3	105,2	7 985,0	-0,4	0,0
	6101 LOGÅRDEN FÖRSKOLA	8 431,5	3 769,3	3 819,6	-50,3	101,3	8 431,0	0,5	0,0
	6102 TOMTBERGA FÖRSKOLA 1	6 777,1	2 955,1	3 004,1	-49,0	101,7	6 777,0	0,1	0,0

FUNKT	ENHET	Årsbudget	Periodbudget	Periodutfall	Periodresultat	Periodres %	Årsprognos	Progn Avvik	Årsprogn %
	6103 MARIEBERG FÖRSKOLA	7 383,9	3 324,1	3 202,4	121,7	96,3	7 484,0	-100,1	-1,4
	6104 NYA TOMTBERGA FÖRSKOLA 2	2 168,8	1 635,3	1 612,9	22,4	98,6	2 569,0	-400,2	-18,5
	6105 SKUTAN FÖRSKOLA	6 916,0	2 870,0	2 997,4	-127,3	104,4	6 916,0	0,0	0,0
	6106 TÄRNAN FÖRSKOLA	0,0	0,0	0,4	-0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
	6107 Fröets förskola	4 570,4	269,3	-87,0	356,3	-32,3	4 070,0	500,4	10,9
	6108 RUBINEN FÖRSKOLA	6 234,2	2 571,9	2 488,9	82,9	96,8	6 334,0	-99,8	-1,6
	6109 DIAMANTEN FÖRSKOLA	7 291,1	3 134,5	3 016,2	118,3	96,2	7 591,0	-299,9	-4,1
	6111 FURUSTUGAN FÖRSKOLA	11 059,3	4 554,6	4 496,6	58,0	98,7	11 459,0	-399,7	-3,6
	6113 ALMA FÖRSKOLA	9 737,1	4 059,1	3 912,1	147,0	96,4	10 137,0	-399,9	-4,1
	6114 EKEBY FÖRSKOLA	2 522,2	1 028,8	987,7	41,1	96,0	2 622,0	-99,8	-4,0
	6116 GRANEN FÖRSKOLA	4 751,4	2 019,4	1 837,3	182,2	91,0	4 851,0	-99,6	-2,1
	6117 EKEN FÖRSKOLA	6 486,5	2 743,5	2 300,3	443,1	83,8	6 186,0	300,5	4,6
	6118 MINERALEN FÖRSKOLA	5 709,4	2 415,5	2 527,8	-112,3	104,6	6 109,0	-399,6	-7,0
	6123 FAMILJEDAGHEM ALUNDA	1 716,1	702,4	721,3	-18,9	102,7	1 716,0	0,1	0,0
	6131 ÖPPEN FÖRSKOLA	345,3	139,6	220,8	-81,2	158,1	345,0	0,3	0,1
Summa 604		100 084,8	41 457,2	40 492,8	964,4	97,7	101 582,0	-1 497,2	-1,5
605	6501 KULTURSKOLAN	5 730,5	2 423,2	1 466,2	957,0	60,5	5 731,0	-0,5	0,0
Summa 605		5 730,5	2 423,2	1 466,2	957,0	60,5	5 731,0	-0,5	0,0
		607 951,0	252 614,6	240 558,0	12 056,6	95,2	607 950,7	0,3	0,0

Period 2023-05

ANSV 6* KTO #49990

PROJ	Budget År	Budget Ack	UTFALL Ack	UTFALL Per	Avvikelse	Avvikelse %
8001 Invent. gr.sk.pl. Österbybruk	629 000,00	262 083,39	22 684,00	0,00	239 399,39	8,7
8012 Möbler Bruksgymnasiet 15 år	600 000,00	250 000,00	0,00	0,00	250 000,00	0,0
8016 Invent. gr.sk.pl. Alunda	675 000,00	281 250,00	31 728,72	0,00	249 521,28	11,3
8027 Öregrunds skola inventarier	200 000,00	83 333,35	0,00	0,00	83 333,35	0,0
8037 Frösåkersskolan inventarier	2 170 000,00	904 166,66	211 348,00	174 408,00	692 818,66	23,4
8038 Ny förskola Östhammar	2 000 000,00	833 333,35	0,00	0,00	833 333,35	0,0
8039 Ny förskola Österbybruk	1 530 000,00	637 500,00	314 616,02	0,00	322 883,98	49,4
8500 Ofördelat Återinv förskolor	0,00	0,01	0,00	0,00	0,01	0,0
8502 Ofördelat Återinv övr verksamh	3 700 000,00	1 541 666,67	0,00	0,00	1 541 666,67	0,0
	11 504 000.00	4 793 333.43	580 376.74	174 408.00	4 212 956.69	12.1

Redovisning av genomlysning

Kostnadseffektiv modersmålsundervisning och studiehandledning

Innehåll:

1. Inledning
2. Sammanfattning av lagstiftningen rörande modersmålsundervisning: A) förskolan, förskoleklass och fritidshem B) grundskolan och motsvarande skolformer C) gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning
3. Sammanfattning av lagstiftningen rörande studiehandledning
4. Tidigare beslut om modersmålsundervisningen i Östhammars kommun
5. Kort om den aktuella situationen kring modersmålsundervisning och studiehandledning i Östhammars kommun
6. Möjliga sätt att kostnadseffektivisera

1. Inledning

Modersmålsundervisning ger elever med ett annat modersmål än svenska möjlighet att läsa sitt modersmål som ett ämne i skolan. Syftet med undervisningen är att ge eleven möjlighet att utveckla kunskaper i och om sitt språk. Modersmålet har stor betydelse för barns språk, identitets-, personlighets- och tankeutveckling. Ett välutvecklat modersmål ger bra förutsättningar att lära sig svenska, andra språk och andra ämnen.

2. Sammanfattning av lagstiftningen rörande modersmålsundervisning

Bestämmelser om modersmålsundervisning finns i skollagen (2010:800), skolförordningen (2011:185) och gymnasieförordningen (2010:2039). Nedan sammanfattas lagstiftningen på området.

Det är möjligt att få modersmålsundervisning i

- grundskolan och motsvarande skolformer
- gymnasieskolan och gymnasiesärskolan
- komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå

A. Modersmål i förskolan, förskoleklass och fritidshem

Förskolan, förskoleklassen och fritidshemmet ska bidra till att barn och elever får utveckla och använda sitt modersmål. Dessa skolformer är inte skyldiga att erbjuda modersmålsundervisning på samma sätt som i grundskolan, gymnasieskolan och motsvarande skolformer.

Förskolan

Förskolan ska medverka till att barn med ett annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla båda det svenska språket och sitt modersmål.

För Östhammars kommun gäller dessutom särskilda bestämmelser som finskt förvaltningsområde. I förvaltningsområden för nationella minoriteter har barn rätt till en plats på en förskola där hela eller en väsentlig del av utbildningen bedrivs på finska (eller meänkieli eller samiska, i deras respektive förvaltningsområden). Förskolan ska också främja

2023-06-16

utvecklingen av barnens kulturella identitet. På så vis ska förskolorna bidra till att skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kulturer.

Förskoleklassen

Förskoleklassen ska medverka till att elever som har ett annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål. Genom undervisningen och de vardagliga aktiviteterna ska förskoleklassen ge eleverna möjlighet att använda både svenska och sitt modersmål.

Fritidshemmet

Undervisningen i fritidshemmet ska sträva efter att på olika sätt skapa möjligheter för elever som har ett annat modersmål än svenska att använda både svenska och sitt modersmål.

B. Undervisning i modersmål i grundskolan och motsvarande skolformer, utom nationella minoritetsspråk

Elever i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan ska erbjudas undervisning i modersmål som inte är ett nationellt minoritetsspråk om

- en eller båda vårdnadshavarna har ett annat språk än svenska som modersmål
- språket utgör elevens dagliga umgängesspråk i hemmet
- eleven har grundläggande kunskaper i språket

Huvudmannen är bara skyldig att anordna modersmålsundervisning i ett språk om

- det finns minst fem elever (per skolform) som har rätt till undervisningen i det språket
- dessa elever vill få undervisning i språket
- det finns en lämplig lärare

En elev som får modersmålsundervisning får fortsätta att delta i undervisningen även om språket skulle sluta att vara dagligt umgängesspråk för eleven.

Undervisning i grundskolan och motsvarande skolformer i modersmål som nationellt minoritetsspråk

Elever som tillhör någon av de nationella minoriteterna har en starkare rätt till modersmålsundervisning än andra elever. Detta gäller alltså språken finska, meänkieli,

2023-06-16

samiska, jiddisch och romani chib. Det finns inga krav på att språket ska vara elevens dagliga umgängesspråk eller att eleven ska ha några kunskaper i språket.

Huvudmannen är skyldig att anordna modersmålsundervisning i dessa språk om

- en elev vill få undervisning (det finns alltså inget krav på fem elever)
- det finns en lämplig lärare

Tidsbegränsning av modersmålsundervisning i grundskolan och motsvarande skolformer

Om eleven får sin modersmålsundervisning utöver den garanterade undervisningstiden är huvudmannen skyldig att erbjuda undervisningen i högst sammanlagt sju läsår under elevens skoltid. Men det gäller inte om modersmålet är ett nordiskt språk, ett nationellt minoritetsspråk eller om eleven har ett särskilt behov av modersmålsundervisning. Då har eleven rätt att läsa modersmålet längre.

C. Undervisning i modersmål på gymnasieskolan utom nationella minoritetsspråk

Elever i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska erbjudas undervisning i modersmål som inte är ett nationellt minoritetsspråk om

- en eller båda vårdnadshavarna har ett annat språk än svenska som modersmål
- språket utgör elevens dagliga umgängesspråk hemma
- eleven har goda kunskaper i språket

Huvudmannen är bara skyldig att anordna modersmålsundervisning om

- det finns minst fem elever som har rätt till undervisningen i det språket
- dessa elever vill få undervisning i språket
- det finns en lämplig lärare

En elev som får modersmålsundervisning får fortsätta att delta i undervisningen även om språket skulle sluta att vara dagligt umgängesspråk för eleven.

Undervisning i modersmål som nationellt minoritetsspråk i gymnasieskolan

Elever som tillhör någon av de nationella minoriteterna har en starkare rätt till modersmålsundervisning än andra elever. Språket behöver inte vara elevens dagliga umgängesspråk hemma. Till skillnad från i grundskolan och övriga obligatoriska skolformer måste eleven däremot ha goda kunskaper i minoritetsspråket.

2023-06-16

De nationella minoritetsspråken är finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska.

Huvudmannen är skyldig att anordna undervisning i dessa språk om

- en elev vill få undervisning (det finns alltså inget krav på fem elever)
- eleven har goda kunskaper i språket
- det finns en lämplig lärare

Tidsbegränsning av modersmålsundervisning i gymnasieskolan

Huvudmannen är skyldig att erbjuda modersmålsundervisning i högst sju läsår under elevens skoltid. Men det gäller inte om

- modersmålet är ett nordiskt språk eller ett nationellt minoritetsspråk
- eleven har ett särskilt behov av modersmålsundervisning
- undervisningen anordnas som individuellt val
- undervisningen ersätter ett modernt språk inom gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan

Modersmålsundervisning inom kommunal vuxenutbildning

Det är möjligt att läsa ämnet modersmål på gymnasial nivå inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå. Den möjligheten finns inte för elever som läser på grundläggande nivå. För att vara behörig till en kurs i modersmål inom vuxenutbildningen måste man ha det aktuella språket som sitt modersmål.

3. Sammanfattningen av lagstiftningen rörande studiehandledning

Studiehandledning på modersmålet är handledning i skolämnen på det språk som eleven behärskar bäst. Studiehandledaren hjälper eleven att utveckla sina kunskaper i olika ämnen och stödjer inläringen av svenska. Handledningen sker i samverkan med elevens ämneslärare och ges individuellt eller i grupp som när- eller fjärrundervisning. Studiehandledningen kan ske före, under eller efter själva lektionen beroende på vad som är lämpligast för eleven i fråga. Där inverkar t.ex. hur långt eleven har kommit i sin språkutveckling i svenska.

Bestämmelser om studiehandledning på modersmålet finns i skollagen (2010:800), skolförordningen (2011:185) och gymnasieförordningen (2010:2039). Nedan sammanfattas

2023-06-16

lagstiftningen på området.

En elev som behöver det ska få studiehandledning på sitt modersmål. Det gäller inte bara nyanlända elever utan alla elever i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Det finns ingen begränsning av hur länge och i vilken omfattning en elev kan ha rätt till studiehandledning på modersmålet. Det är elevens behov som ska styra. Det finns således heller inga bestämmelser om att huvudmannen är skyldig att erbjuda studiehandledning först vid fem elever, som det gör för modersmålsundervisningen. En annan skillnad gentemot modersmålsundervisningen är att det inte är eleven som ansöker om studiehandledning, utan beslut om studiehandledning tas av rektor på skolans initiativ. Det är alltså skolan som bedömer om en elev har behov av studiehandledning eller inte.

En elev kan ha studiehandledning på modersmålet utan att vara berättigad till modersmålsundervisning. Många elever får både modersmålsundervisning och studiehandledning, medan andra modersmåls elever inte har något behov av studiehandledning. Längden på studiehandledningsinsatsen är beroende av hur snabbt eleven lär sig svenska och kan följa med i den ordinarie undervisningen utan studiehandledning.

En elev kan i vissa fall få studiehandledning på ett annat språk än sitt modersmål. Det gäller elever som har rätt till modersmålsundervisning och som innan de kom till Sverige har fått undervisning på ett annat språk än sitt modersmål. De eleverna kan få studiehandledning på det språket i stället för på modersmålet, men bara om det finns särskilda skäl.

4. Tidigare beslut om modersmålsundervisningen i Östhammars kommun

I september 2018 lade Vänsterpartiet en motion om att Östhammars kommun skulle erbjuda modersmålsundervisning till alla som ansökt om detta, oavsett hur många ansökningar som inkommit i det aktuella språket. Som framgår ovan är huvudmannen alltså skyldig att erbjuda modersmålsundervisning i ett visst språk endast om det finns minst fem ansökningar (per skolform) om modersmålsundervisning i språket. Det är förstås dock möjligt för huvudmannen att erbjuda modersmålsundervisning också i språk med färre ansökningar, och det var detta som Vänsterpartiet anmodade. Den föreslagna förändringen beräknades utifrån dåvarande situation innebära utökade kostnader för modersmålsundervisningen med 1,3 Mkr. Kommunfullmäktige avtog motionen i februari 2019 och detta beslut har konsekvent praktiserats inom Modersmålsenheten så att Östhammars kommun endast erbjuder modersmålsundervisning i språk som får fler än fem ansökningar. Nedan länkar till motionen och dess svar.

2023-06-16

[Motion från Ingeborg Sevastik \(V\) om modersmål - Östhammars kommun \(osthammar.se\)](#)

[Svar på motion om modersmål - Östhammars kommun \(osthammar.se\)](#)

5. Kort om den aktuella situationen kring modersmålsundervisning i Östhammars kommun

Elevantal per språk, modersmålsundervisning:

Arabiska	39
Engelska	20
Tigrinja	17
Dari	15
Turkiska	12
Ryska	10
Finska	9
Thai	8
Swahili	7
Somaliska	6
Nederländska	5
Meänkieli	1

Samtliga språk undervisas på plats av kommunens egna lärare, utom meänkieli (som alltså beviljas som nationellt minoritetsspråk oavsett kravet på fem elever) som får digital fjärrundervisning genom Enheten för flerspråkighet i Uppsala.

Undervisningstiden i modersmål är 60 min per elev och vecka, utom i finska där undervisningstiden är 120 min per elev och vecka. Beslutet om att utöka modersmålsundervisningen i finska togs inför höstterminen 2021 utifrån en fortgående dialog med den finskspråkiga minoriteten. Enligt lagen om nationella minoritetsspråk är det Östhammars kommuns skyldighet som finskt förvaltningsområde att hålla samråd med kommunens finskspråkiga minoritet samt ge minoriteten inflytande i frågor som berör dem, samt särskilt främja barns och ungas möjlighet att utveckla sitt språk. Det vore naturligtvis orimligt att finskans starka särställning i lag inte skulle innebära någon skillnad gentemot andra språk i modersmålsundervisningen, särskilt som Europarådet har kritiserat Sverige för att lektionstiden i modersmålsundervisning för de nationella minoritetsspråken är för liten. För mer info, se nyheten i länken nedan:

[Utökad lektionstid för modersmålsundervisning i finska - Östhammars kommun \(osthammar.se\)](#)

2023-06-16

Studiehandledning ges i följande språk; arabiska, dari, persiska, ryska, somaliska, swahili, thailändska, tigrinja, turkiska och ukrainska. Mängden studiehandledning uppgår till 4330 undervisningsminuter i veckan. En del av denna undervisning ges i små grupper, men till största del handlar det om enskild undervisning.

Modersmåslärarnas aktuella tjänstgöringsgrad:

- Somaliska 30%
- Dari/persiska 100%
- Swahili 50%
- Arabiska 200% (två heltidstjänster)
- Tigrinja 70%
- Finska 60%
- Turkiska 25%
- Ryska/ukrainska 75%
- Thai 60%
- Nederländska 20%

Modersmålsenhetens budget 2023 (här ingår både modersmålsundervisning och studiehandledning): 4 172 000 kr

6. Möjliga sätt att kostnadseffektivisera

- A. Vara konsekvent med att inte bevilja modersmålsundervisning till elever som inte har rätt till det. Före skolorna vidarebefordrar en ny ansökan till Modersmålsenheten behöver det säkerställas att eleven har grundläggande kunskaper i språket och att språket är dagligt umgängesspråk i hemmet. Modersmåslärarna behöver också vara medvetna om antagningskriterierna och meddela om någon ny elev ändå inte visar sig ha grundläggande kunskaper i språket. Detta har fungerat bra i Östhammars kommun de senaste åren, men det är förstås viktigt att upprätthålla detta även framöver.
- B. Gruppindelning. Det är också viktigt att jobba aktivt med hur man kan ha flera modersmålelever i grupp tillsammans. Modersmåslärarna vill ofta ha mindre grupper eller enskild undervisning utifrån att det kan vara nivåskillnad mellan eleverna. Då är det bra att minnas att nivåskillnader inom undervisningsgrupperna är en utmaning som alla lärare i alla ämnen möter.
- C. Minska modersmåslärares tjänstgöringsgrad när det är lämpligt. När elevantalet i ett språk sjunker kan det hända att lärare får mycket tid över i sitt schema. Det kan därför vara bra att kontinuerligt hålla ett öga på detta för att tillse att lärarnas tjänstgöringsgrad motsvaras av deras elevantal. En översyn av detta gjordes under LÅ2122 och förberedelser gjordes för minskande av tjänstgöringsgrad för tre modersmåslärare. Språken ifråga hade en tydlig nedåtgående trend under några års

2023-06-16

tid. Ändå hann efterfrågan för två av tre språk öka igen innan minskningen skulle träda i kraft, så det verkställdes bara för en lärare. Det är alltså en utmaning att förutse utvecklingen i elevantal i olika språk. Under nuvarande regering torde detta dock vara något enklare eftersom Sverige numera har en mer restriktiv migrationspolitik. Flyttning inom landet kan emellertid fortfarande snabbt förändra situationen i en liten kommun, det kan räcka med en stor familj med barn i olika åldrar som har stora studiehandledningsbehov för att behöva utöka en tjänst avsevärt. Ytterligare en aspekt av att jobba aktivt med tjänstegradsminskningar är att vi då riskerar att förlora medarbetare som hellre väljer tryggare anställningar på annat håll.

- D. Tidsbegränsa modersmålsundervisningen i grundskolan. Såsom framgått ovan i genomgången av lagstiftningen kring modersmålsundervisning, är huvudmannen i de flesta fall bara skyldig att erbjuda modersmålsundervisning i sju år. Att avsluta elevernas modersmålsundervisning efter sju år är något som Modersmålsenheten valt att inte praktisera. Anledningen är att det har bedömts som en onödigt omfattande administrativ uppgift att hålla koll på när olika elever har börjat läsa modersmål och avsluta deras undervisning efter sju år. Därutöver blir det, eftersom lagtexten talar om huvudmannens skyldigheter, orättvist att elever som flyttat till kommunen då har rätt att läsa modersmål längre (sju år i kommunen de bodde tidigare, och därpå sju år i Östhammars kommun) än vad eleverna som bor i Östhammars kommun under hela sin uppväxt får. Det ska dock tillstås att det naturligtvis finns pengar att spara på denna punkt.

Som en avslutande notis bör nämnas att fjärrundervisning vid en första anblick kan uppfattas som en ekonomiskt fördelaktig undervisningsform. Eftersom fjärrundervisning dock kräver närvaro av en handledare i det fysiska utrymme där eleverna befinner sig, torde det vara svårt att på detta vis minska kostnaderna; då behöver man ju utöver kostnaderna för själva undervisningen även ta lönekostnaderna för handledaren. Det ska också framhållas att såväl forskning som vår praktiska erfarenhet i kommunen visar att närundervisning är att föredra ur ett inlärningsperspektiv. Närundervisning är helt enkelt en bättre undervisningsform sett till studieresultaten, och särskilt så för yngre elever; ju äldre eleverna blir, desto fler är det som kan tillgodogöra sig fjärrundervisning på ett bra sätt. Men redan ur ett ekonomiskt perspektiv torde det alltså vara svårt att spara pengar genom att använda sig av fjärrundervisning, i alla fall utifrån förutsättningarna i vår kommun.

Övervakningskameror inomhus på Östhammars kommuns skolor

Ärendebeskrivning

Att utreda möjligheten för övervakningskameror inomhus på skolor i Östhammars kommun.

Östhammars kommun har inte tidigare använt sig av övervakningskameror på skolor eller förskolor. En skola måste ha ett berättigat intresse för att få kamerabevaka. Det kan till exempel vara att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet på en brottsutsatt plats. Det måste finnas ett reellt problem på platsen. Man kan inte sätta upp en kamera i förebyggande syfte.

Lagstiftning

Enligt kameraövervakningslagen (2018:1200) och dataskyddsförordningen (GDPR) får kameraövervakning bedrivas när det finns laglig grund för detta. Skollagen (2011:800) uppställer krav på att skolmiljön präglas av trygghet. Den lagliga grunden för kameraövervakning i skolan följer således av en rättslig förpliktelse. För kameraövervakning av platser dit allmänheten har tillträde krävs även ett tillstånd från Integritetsskyddsmyndigheten (IMY), till exempel vid kameraövervakning av skolgårdar.

Vid kameraövervakning ska övervakningsintresset vara större än integritetsintresset. Det betyder att utbildningsnämnden och skolan ska väga sina behov och intressen mot det intrång i den enskildes personliga integritet som kameraövervakning innebär. Det kan till exempel handla om att öka säkerheten och tryggheten i skolmiljön eller att skolans lokaler haft problem med återkommande skadegörelse. En intresseavvägning ska finnas dokumenterad på respektive skola.

Barnkonventionen

FN:s barnkonvention inkorporerades i svensk lag i januari 2020 och har sedan dess samma status som andra lagar i Sverige. Barnkonventionen innehåller bestämmelser om särskilda rättigheter för alla barn 0-18 år. I detta fall ska särskilt beaktas barnkonventionen artikel 3:

Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn. Begreppet ”barnets bästa” är konventionens grundpelare. Vad som är barnets bästa måste avgöras i varje enskilt fall och hänsyn ska tas till barnets egen åsikt och erfarenhet.

Behövs tillstånd? Det beror på!

Barn och vuxna som vistas i skolan har rätt att slippa bli kamerabevakade så länge det inte finns ett bevakningsintresse som väger tyngre än integritetsintresset på platsen. Generellt sett väger integritetsintresset mycket tungt på skolor eftersom det är barn som kommer att kameraövervakas. Skolan är också en arbetsplats för lärare och annan personal.

Om bevakningen är tillståndspliktig beror på var i lokalerna man kameraövervakar. Om det är fråga om bevakning av platser dit allmänheten har tillträde är bevakningen tillståndspliktig. Exempel på platser dit allmänheten anses ha tillträde är enligt kamerabevakningslagens mening skolgårdar, entréer samt vägen till rektorsexpeditionen.

Exempel på platser som inte är tillståndspliktig är klassrum, korridorer, personalrum och uppehållsrum. Skolornas tak anses inte heller vara platser dit allmänheten har tillträde.

Exempel: En skola vill kamerabevaka elevskåp som under en längre tid har utsatts för skadegörelse och stölder. Det är bara elever och skolpersonal som ska vistas i skolans korridorer där skåpen står, men det finns inga låsta dörrar dagtid som hindrar obehöriga från att ta sig till platsen. Skåpen i korridoren är inte en plats dit allmänheten har tillträde. Skolan behöver inte söka tillstånd, men måste fortfarande följa reglerna i dataskyddsförordningen och kamerabevakningslagen.

Lagringstid och behörighet

Det finns regler att följa om hur filmmaterialet ska hanteras. Materialet får inte sparas längre än nödvändigt och det ska säkerställas att så få personer som möjligt har åtkomst till materialet.

Förhandla med facket

Det finns en skyldighet för arbetsgivaren att förhandla med arbetstagarorganisationer i enlighet med 11–14 §§ i lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet (MBL) i samband med att man överväger att börja kamerabevaka. Om man ska söka tillstånd måste förhandlingen först vara avslutad.

Väger intresset av att kamerabevaka tyngre än integritetsintresset?

En skola måste ha ett berättigat intresse för att få kamerabevaka. Det kan till exempel vara att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet på en brottsutsatt plats. Det måste alltså finnas ett reellt problem på platsen. Man kan inte sätta upp en kamera endast i förebyggande syfte, andra alternativ ska ha undersökts. Intresset av att kamerabevaka väger tyngre ju mer brottslighet som man kan visa har inträffat. Det är därför viktigt att dokumentera allt som hänt.

Om man kommer fram till att det finns ett berättigat intresse av att kamerabevaka måste man ändå alltid göra en intresseavvägning mellan bevakningsintresset och integritetsintresset. Den här bedömningen ska man göra oavsett om det gäller tillståndspliktig eller inte tillståndspliktig kamerabevakning. Barn anses som särskilt skyddsvärda.

Vid bedömningen av integritetsintresset ska man ta särskild hänsyn till hur bevakningen ska utföras, om teknik som främjar skyddet av enskildas personliga integritet ska användas och vilket område som ska bevakas. Det är till exempel mer känsligt att kamerabevaka en skolgård med gungor där små barn leker än en fasad.

Informera om bevakningen

Vid kameraövervakning är verksamheten skyldig att informera om det till personal, vårdnadshavare och personal. Det ska framgå tydligt av skyltar vid platsen vilka områden som kamerabevakas. Av skylten ska det på ett begripligt och lättillgängligt sätt finnas information om bland annat ändamålet med bevakningen och kontaktuppgifter till den personuppgiftsansvariga.

Åtgärder för att göra kamerabevakningen mindre integritetskränkande

Skolan kan enligt ovan begränsa området som bevakas, i detta fall skulle kameraövervakningen begränsas till klassrum, korridorer och uppehållsrum. Ytterligare ett sätt att göra kamerabevakningen mindre integritetskränkande är att begränsa antalet personer som har tillgång det inspelade materialet.

Omvärldsspaning - hur gör andra kommuner

Under åren 2005-2023 har det blivit allt vanligare med kamerabevakning av skolor. Det finns mycket skrivet och många artiklar att läsa om skolor som satt upp kameror och minskat skadegörelse och brott på skolor. Det är ovanligt med kamerabevakning inomhus på skolor med yngre elever, det är vanligare att använda bevakning med kamera på högstadieskolor och gymnasieskolor där det finns en omfattande problematik med skadegörelse och droganvändning.

Informera om bevakningen

Vid kameraövervakning är verksamheten skyldig att informera om det till personal, vårdnadshavare och elever. Det ska framgå tydligt av skyltar vid platsen vilka områden som kamerabevakas. Av skylten ska det på ett begripligt och lättillgängligt sätt finnas information om bland annat ändamålet med bevakningen och kontaktuppgifter till den personuppgiftsansvariga.

Ekonomi

Finansiering inom budgetram.

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden fattar beslut om att det ges möjlighet för att installera övervakningskameror inomhus på skolor enligt gällande riktlinjer, detta på skolor där särskilda skäl föreligger. Finansiering inom budgetram.

Bilagor

Barnkonsekvensanalys 2023-06-09

Barnkonsekvensanalys inför beslut

Sektor Bildning	Datum för möte 2023-06-29
Diarienummer	Handläggare Elisabeth Lindkvist
Ärenderubrik Övervakningskameror inomhus på skolor i Östhammars kommun	

1. Påverkar beslutet barnet?

Kommentera oavsett svar

Ja Nej

Det kan innebära intrång i den enskilda personliga integriteten, samtidigt som kameraövervakning kan minska antalet incidenter och öka säkerhet och trygghet i skolmiljön.

2. Hur har barns bästa beaktats?

Enligt artikel 3 barnkonventionen ska alltid ”barns bästa” beaktas. Vad som är barns bästa måste avgöras i varje enskilt fall och hänsyn ska tas till barnets egen åsikt och erfarenhet.

3. Beskriv eventuella intressekonflikter.

Skollagen (2011:800) uppställer krav på att skolmiljön ska präglas av trygghet. Barn som vistas i skolan har rätt att slippa bli kamerabevakade så länge det inte finns ett bevakningsintresse som väger tyngre än integritetsintresset på platsen. Generellt kan man säga att integritetsintresset väger tungt, eftersom det är barn som kommer att kameraövervakas. Samtidigt har alla elever rätt till en skola som präglas av trygghet och studiero. Kameraövervakning ska endast användas när det finns särskilda skäl.

4. Har barn fått uttrycka sina åsikter?

Kommentera oavsett svar

Ja Nej

Det finns ingen undersökning gjord vad barn/elever tycker om kameraövervakning på skolor.

5. Vilka eventuella risker ser vi med beslutet, och vilka insatser görs för att minimera de eventuella riskerna?

Vid bedömningen av integritetsintresset ska man ta särskild hänsyn till hur bevakningen ska utföras, om teknik som främjar skyddet av enskildas personliga integritet ska användas och vilket område som ska bevakas.